

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021

(skrajne daty)

Rok akademicki 2018/2019 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Teoria kształcenia i wychowania
Kod przedmiotu/ modułu*	IIA2
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną
Kierunek studiów	filologia polska
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, sem. 2; rok II, sem. 3
Rodzaj przedmiotu	przedmiot obowiązkowy dla specjalności nauczycielskiej
Język wykładowy	język polski
Koordinator	dr hab. T. Półchłopek, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. E. Mazur, prof. UR, dr hab. D. Karkut prof. UR, dr hab. A. Kucharska-Babula, prof UR, dr hab. T. Półchłopek, prof. UR; dr E. Kozłowska, dr D. Hejda

* -zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
II, III		75							9

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

WYBÓR SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Poznanie podstawowych wiadomości z zakresu teorii kształcenia i wychowania.
C2	. Kształcenie umiejętności zastosowania wiedzy pedagogicznej w praktyce.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu teorii kształcenia i wychowania	K1A_W02-04 WN4, WN7
EK_02	Student charakteryzuje procesy edukacyjne i wychowawcze	K1A_W02-04 WN5
EK_03	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę pedagogiczną w typowych sytuacjach dydaktycznych; wykazuje się umiejętnością planowania zadań wychowawczych	K1A_U01-03 WN8, WN9, UN1, UN2,
EK_04	Student/ka potrafi posługiwać się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka, pracować w grupie, a także projektować działania zmierzające do rozwoju szkoły.	K1A_K02, 04, 06 UN7, UN11, KN4, KN5, KN8

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<p>A. Problematyka wykładu</p> <ol style="list-style-type: none">1. Geneza i struktura wiedzy pedagogicznej. Społeczno – kulturowe uwarunkowania wiedzy pedagogicznej.2. Pedagogika jako nauka o wychowaniu: historyczny rozwój pedagogiki, podstawowe pojęcia pedagogiczne, paradygmaty pedagogiki współczesnej.3. Geneza wychowania, wychowanie a życie społeczne, wychowanie a rozwój, funkcje wychowania.4. Związek pedagogiki z innymi dyscyplinami naukowymi. Dydaktyka ogólna a dydaktyka szczegółowa.5. System oświatowy: organizacja i funkcjonowanie oświaty i szkoły, główne cechy systemu szkolnego.6. Procesy w systemie edukacji (nauczanie – uczenie się, samokształcenie, wychowanie, samowychowanie). Rozwój systemów dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem systemu tradycyjnego, progresywnego i współczesnego.7. Szkoła jako instytucja wychowawcza.8. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne.9. Uczeń w procesie dydaktyczno – wychowawczym, niepowodzenia szkolne uczniów, indywidualizacja w nauczaniu, praca z uczniem zdolnym. Formy kształcenia uczniów ze

- specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
10. Cele kształcenia i wychowania – źródła, sposoby formułowania, rodzaje, strategia operacjonalizacji celów kształcenia.
 11. Treści kształcenia i wychowania: źródła treści kształcenia, kryteria oraz zasady ich doboru i układu, teorie doboru treści kształcenia.
 12. Metody nauczania – uczenia się: pojęcie i klasyfikacja metod , charakterystyka wybranych metod nauczania, kryteria doboru metod nauczania – uczenia się.
 13. Współczesne koncepcje nauczania, kształcenie wielostronne, strategie kształcenia, zasady organizujące przebieg procesu nauczania – uczenia się, style pracy z uczniami. Funkcje środków dydaktycznych i sposoby ich wykorzystania.
 14. Praca w małych grupach w klasie szkolnej.
 15. Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia.

B. Problematyka ćwiczeń warsztatowych, audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

- B. Problematyka ćwiczeń
1. Sytuacje dydaktyczno – wychowawcze jako podstawowa kategoria poznawania i konstruowania rzeczywistości pedagogicznej.
 2. Uczeń i nauczyciel jako podmioty sytuacji edukacyjnych.
 3. Cele kształcenia i wychowania.
 4. Treści kształcenia i wychowania w pracy uczniów.
 5. Teoretyczne i praktyczne implikacje teorii kształcenia wielostronnego.
 6. Ewaluacja w procesach edukacyjnych.
 7. Ideały i cele wychowania.
 8. Procesy socjalizacji i wychowania, Mechanizmy socjalizacyjne.
 9. Metody wychowania.
 10. Rodzina jako środowisko wychowawcze.
 11. Planowanie działań wychowawczych.
 12. Trudności wychowawcze : rodzaje, przyczyny, sposoby zapobiegania, projektowanie działań terapeutycznych .

3.4 Metody dydaktyczne

- prezentacje multimedialne,
- metody poglądowe (prezentacja slajdów, filmów edukacyjnych),
- praca z tekstem audiowizualnym – analiza, dyskusja,
- ćwiczenia praktyczne,
- analiza przypadków, dyskusja, rozwiązywanie problemów.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny,	Forma zajęć dydaktycznych
---------------	--	---------------------------

	projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	(w, ćw, ...)
EK_01	Egzamin, obserwacja w trakcie zajęć, ocena wystąpień ustnych (prezentacji, referatów)	Ćwiczenia, wykład
EK_02, EK_03, EK_04	Egzamin, obserwacja w trakcie zajęć, ocena projektów zajęć z elementami arteterapii	Ćwiczenia, wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Egzamin ustny

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	75
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna (przygotowanie do zajęć, studiowanie literatury metodycznej, przygotowanie do egzaminu)	148
SUMA GODZIN	225
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	9

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	<i>nie dotyczy</i>
zasady i formy odbywania praktyk	<i>nie dotyczy</i>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa

Z listy wybierane są pozycje bibliograficzne (w porozumieniu z prowadzącym przedmiot na zajęciach organizacyjnych).

Arends R.J., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1994

Bereźnicki F., *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków 2001.

Biernacka D., *Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia*, Warszawa 2001.

Cohen L., Maniom L., Morrison, *Wprowadzenie do nauczania*, Poznań 1999.

Janowski A., *Pedagogika praktyczna, zarys problematyki, zdrowy rozsądek, wyniki badań*, Warszawa 2002.

Kwieciński Z., Śliwierski B. (red.), *Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.1 i 2*, Warszawa 2003.

Kruszewski K., Konarzewski K. (red.), *Sztuka nauczania, cz. I i II*, Warszawa 2002.

Kupisiewicz C., *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1996.

Kruszewski K. (red.), *Pedagogika w pokoju nauczycielskim*, Warszawa 2000.

Łobocki M., *Teoria wychowania w zarysie*, Kraków 2003.

Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1996.

Podstawy edukacji, praca zbiorowa, Kraków 1994.

Śliwierski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 2001.

Literatura uzupełniająca:

Literatura uzupełniająca dla studentów szczególnie zainteresowanych problematyką zajęć do wykorzystania w przyszłej pracy zawodowej.

Barnes D., *Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia*, Warszawa 1988.

Gurycka A., *O sztuce wychowania dla wychowawców i nauczycieli*, Warszawa 1997.

Janowski A., *Poznawanie uczniów*, Warszawa 1985.

Koć – Seniuch G., *Nauczyciele i uczniowie w sytuacjach szkolnych*, Białystok 1995.

Kukułowicz T., *Teoria wychowania. Wybrane zagadnienia*, Stalowa Wola 1996.

Łobocki M., *Trudności wychowawcze w szkole*, Warszawa 1989.

Łysek J. (red.), *Niepowodzenia szkolne*, Kraków 1998.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej